

JOBANK LIGE OM HJØRNET

Fra midt i maj kan kunstnere gå ind i den nye jobbank på nettet og søge efter relevante job. Job for kunstnere bliver for første gang samlet ét sted.

TEATER-KLIMA

Har teatrene et klima-ansvar. Ja, mener en gruppe teaterfolk, der har igangsat en række møder om emnet op til klimatopmødet i december.

UDEMOKRATISK

Kulturministeriets beslutning om at spare 7 procent på ordningen med billettilskud kaldes udemokratisk og kritiseres fra flere fronter.

MAJ 2009 #05

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

**NYE 3D FILM
– HVOR VILDT BLIVER DET?**

"KVOTER ER FOR FISK"
PRODUCENTFORENINGEN OM LIGESTILLING

teater

DRAMATISK **DEBUT²⁰¹⁰**

ER DU TIL DRAMATIK?

KA´ DU SKRIVE?

VIL DU VINDE 100.000 kr.?

- SÅ HAR DU TRAVLT 😊

Læs mere på
www.teater-v.dk

MAJ 09:

JOB BANK I LUFTEN

Midt i maj åbner den nye net-jobbank for kunstnere.

Læs mere om Jobskenen, som den kommer til at hedde. **s. 5**

TEATER RYKKER TIL VOLLSMOSE

Odense Teater vil forsøge at oprette en ekstra scene i Vollsmose for at skabe mere interesse for teatret blandt grupper med anden etnisk baggrund. **s. 6**

PORTAL FOR DANSK TEATER

Scenekunstportalen Scenen.dk går i luften 1. juni. Formålet er at gøre det lettere for publikum at finde en forestilling og købe billet. Samtidig opnår dansk teater som branche mere synlighed og gennemslagskraft. **s. 8**

PRODUCENTERNE OG LIGESTILLING

Hensyn til ligestilling kan true den danske kreative succes, mener Producentforeningen, der dog arbejder for bedre barsel for freelancerne. **s. 10**

UDEMOKRATISK BESPARELSE

Kulturministerens beslutning om at spare 7 procent på ordningen med billettilskud kritiseres massivt fra flere sider. **s. 14**

3D BØLGEN RULLER

Er 3D kun interessant i forhold til animationsfilm, eller vil vi fremover se en række store seriøse underholdningsfilm med mennesker af kød og blod i 3D? **s. 16**

VISION FOR DSF

Dansk Skuespillerforbunds bestyrelse har vedtaget en vision for forbundets arbejde samt en strategi for forbundets kommunikation i de kommende år. **s. 21**

TEATRENES KLIMA-ANSVAR

En gruppe teaterfolk har igangsat en møderække, som skal sætte fokus på, hvordan teatrene kan drives mere bæredygtigt. Læs interview med Jytte Abildstrøm. **s. 22**

FORSIKRING AF HELBREDET

I forhold til befolkningen generelt er kun få scenekunstnere dækket af en privat sundhedsforsikring. **s. 24**

KONTRAKTER TIL FILMEX SENEST 15. JUNI 2009

TIL ALLE RETTIGHEDSHAVERE

Husk at indsende dine kontrakter fra 2008 (og også gerne 2007) så hurtigt som muligt og inden den 15. juni, hvis de skal med i fordelingen af rettighedspenge dette år.

Det drejer sig om kontrakter på følgende typer produktioner:

FILM, TV, RADIO, DUBBING OG REKLAME.

FILM & TV

Husk samlet honorar, hvis det ikke fremgår af kontrakten.

DUBBING

Husk en opgørelse over, hvad I har tjent på hver produktion - både studiehonorarer og udnyttelseshonorarer. Indsend evt. dine tidsforbrugsopgørelser, der viser hvor mange sessions og timer, du har haft.

REKLAME

Kontrakten skal indeholde både studiehonorar, udnyttelseshonorar og evt. antal spots, hvis der er flere.

Danmarks Radio kontrakter skal du ikke sende ind. Vi får oplysningerne fra DR. Vær opmærksom på, at kontrakterne skal være på overenskomstkoderne 10xx til 15xx. Hvis det ikke passer, så ring til os.

KUN KOPIER

Send kun kopier af dine kontrakter, da det letter os for et stort arbejde og sikrer, at du altid har originalerne selv.

UDBETALING NOVEMBER/DECEMBER

Hvis alt går, som det skal, forventer vi at kunne udbetale rettighedspengene ultimo 2009.

Er der noget, du er i tvivl om, så ring til os.

Rigtig god sommer fra

Filmex

Sankt Knuds Vej 26, 1903 Frederiksberg C
Tlf.: 33 24 22 00

Hvis du vil sikre at din andel kommer hurtigt og smertefrit frem, så send os dit bankkontonummer, så overfører vi pengene direkte. Det gælder også, hvis du skifter bank.

SOMMERHUS UDEN FOR FERIE

RING 33 24 22 00 OG HØR, OM DER ER
LEDIGE UGER ELLER WEEKENDER I
DSF-SOMMERHUSENE .

JOB BANK LIGE OM HJØRNET

DEN FØRSTE VERSION AF KUNSTNERNES JOBBANK GÅR I LUFTEN MIDT I MAJ, OG DERMED VIL OPSLÅEDE KUNSTNERJOB FOR FØRSTE GANG BLIVE SAMLET PÅ ET STED.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

De første kunstnere kan fra midt i maj klikke ind og lede efter jobopslag i den jobbank, som Dansk Skuespillerforbund, Dansk Musikerforbund og Artlab har etableret med støtte fra de lokale beskæftigelsesråd i København og Frederiksberg samt FTF-A.

I første omgang kan kunstnerne på 'Jobscenen', som websitet kommer til at hedde, se de kunstneriske job, der er opslået netop nu. Desuden kan man lægge sit CV ind, og man kan få hjælp til at skrive ansøgninger i form af en auto-genereret ansøgning, hvor kunstneren skal udfylde nogle felter.

Henrik Lemming, der er projektleder på 'Jobscenen', understreger, at kunstnerne selv vælger, om de vil lægge deres CV ind eller bare surfe rundt og lede efter job.

Den version af 'Jobscenen', som nu kommer i luften er første skridt i projektet med at skabe en mere effektiv formidling af kunstnerjob. Efter sommerferien håber Henrik Lemming, at websitet også kan levere et bredt udsnit af ikke-kunstneriske job i den kulturelle sektor og job helt uden for kulturverdenen. I de kommende måneder går et intensivt arbejde i gang i forhold til at informere erhvervslivet om mulighederne i kunstneres jobbank.

"Når man i maj går ind på 'Jobscenen', er det man ser, en baby. Den er rigtig smuk, men den er ikke voksen endnu. Man kan sagtens være heldig og finde det helt rigtige job at søge, men hjemmesiden er endnu kun en skygge af det job-søgningsværktøj, vi ender med at stå med. Så jeg vil opfordre kunstnerne til at være tålmodige og ikke afskrive 'Jobscenen', hvis der ikke lige er bid første gang. Babyen vokser rigtig hurtigt, og der bliver hele tiden mere at komme efter," siger Henrik Lemming.

Jobbanken er finansieret af henholdsvis 1,5 mio. kr. og 400.000 kr. fra de lokale beskæftigelsesråd i København og Frederiksberg og med 100.000 kr. fra FTF-A.

Det er gratis at bruge Jobscenen, som vil have tilknyttet en referencegruppe af kunstnere, deriblandt DSF-medlemmer. ■

PREMIERE PÅ VIDEO ON DEMAND I SKANDINAVIEN

Af Jacob Wendt Jensen

■ Fagre nye verden er på vej. Med bagkataloget fra TrustNordisk som grundstamme kan du nu på websitet www.movieurope.dk vælge mellem knap 700 film for en månedspris 8 Euro – det vil sige knap 60 kr. Filmene kan streames på computeren eller du kan downloade dem på din computer.

Hjemmesiden blev forsigtigt afprøvet i slutningen af sidste år, men først nu er denne 'iTunes med film' helt oppe at køre. Ud over spillefilmene er der også en masse dokumentarfilm og kortfilm i databasen. Niels Aalbæk, bror til Peter Aalbæk Jensen er direktør.

I kataloget er der film af Lars von Trier, Per Fly, Susanne Bier og Lone Scherfig men også film fra resten af Europa nye som gamle. For eksempel dukker 'Mit smukke vaskeri' op ved en nærlæsning af listerne.

For udlændinge med særinteresse i skandinavisk film er websitet lidt af en skatkiste, ligesom udlandsdanskere og netnørder vil være de mest trofaste kunder, men der er perspektiv i et abonnement – også for almindelige danskere. Planen er at der kommer 500 nye film i databasen hvert år.

Websitet er støttet af EU's MEDIA-program, og ud over Zentropa og 39 andre danske filmproducenter er der 120 filmproducenter fra hele Europa med i ejerkredsen. ■

ODENSE TEATER OPRETTER SCENE I VOLLSMOSE

ODENSE TEATER TAGER NYT SKRIDT FOR AT FÅ DANSKERE MED ANDEN ETNISK BAGGRUND END DANSK TIL AT BRUGE TEATRET OG OPRETTER EN SCENE I ODENSE-FORSTADEN VOLLSMOSE. TEATERDIREKTØR KASPER WILTON VIL OGSÅ HAVE FLERE NYDANSKERE BAG SCENEN.

Af Johan Seidenfaden

'Gå med fred Jamil', 'Hjemve' og 'Manderlay' er nogle af de danske film, der kan downloades på den nye hjemmeside. Foto: TrustNordisk.

■ "Vi vil have oprettet en scene i Vollsmose – allerede fra næste sæson. Og så have busdrift her fra Odense Teater, så vores stampublikum kører derud. Tidligere havde vi en forestilling om Vollsmose, hvor folk derudefra blev kørt herind. Nu vil vi prøve at gøre det omvendt," siger teaterdirektør Kasper Wilton og fortæller videre:

"I første omgang rykker vi samarbejdsforestillingen 'De Andres drømme' med Odense – Århus – Aalborg og Odsherred teatre derud. Vi arbejder med Integrationsrådet om at gøre denne forestilling til en event med servering af figer, the, anden orientalsk mad inden forestillingen. Da forestillingen spiller i ramadanen lægger vi den visse aftener sent, fordi solen i spilleperioden går ned 19.45."

Forestillingen er ment som et startskud til en vedvarende indsats, hvor Odense Teater i hver sæson vil spille en forestilling på det, de betegner som 'Vollsmose scenen' og supplere denne optræden med undervisning, workshops og tilbud, der gælder over hele sæsonen.

Kasper Wilton håber, at projektet kan skabe mere generel interesse i indvandremiljøet for Odense Teater, så flere får lyst til tage et ansvar bag scenen.

"Jeg synes simpelthen, der er for få brune både på scenen og bag scenen. Jeg synes det er skideirriterende, at vi har to-tre kontrollører og så nogle i rengøringen. Det er ikke godt nok. Men det er fordi, de ikke interesserer sig for det her område, så vi er nødt til at generere noget interesse."

Odense Teater mangler stadig en del finansiering til projektet. "Men det får vi styr på," lover Kasper Wilton. ■

DEN HURTIGSTE VEJ TIL EN TEATERBILLET

OVERBLIK, ENKELHED OG NEMHED. DET ER TRE KODEORD FOR DEN NYE SCENEKUNSTPORTAL, SCENEN.DK, DER GÅR I LUFTEN 1. JUNI.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

I Teaterinteresserede mennesker er lige så utålmodige som alle andre moderne mennesker og vejen til den rigtige teaterbillet på nettet kan i dag være lang og brolagt med mange museklik – i hvert fald, hvis man ikke ved præcis, hvad man går efter.

Men hvis alt går efter planen, så vil al dansk teater snart være samlet på et sted på nettet, nemlig på den nye scene-kunstportal Scenen.dk. Den er sat i værk af Kunststyrelsen, som har bevilget støtte til projektet i foreløbig tre år. Opdraget fra styrelsen er, at portalen i år skal indeholde 90 procent af det professionelle teater, der laves i Danmark, og næste år skal det være 95 procent.

"Teatret er i dag i konkurrence med så mange andre tilbud, der lægger beslag på folks tid. Og samtidig er moderne mennesker meget utålmodige. Hvis teatertilbuddene ikke er lette at finde på nettet, så mister folk tålmodigheden, og så går de i biffen i stedet for," siger Christina Krøll, der er sekretariatschef i teaterbilletter.dk, der har fået til opgave at skabe det nye udstillingsvindue for dansk teater.

Den 1. juni går Scenen.dk i luften med den model, som er bestilt af Kunststyrelsen. Publikum kan ud fra en række kriterier som f.eks. geografisk område, genrer og tidsperioder søge efter teaterforestillinger og de kan bestille billetter via hjemmesiden. Desuden vil Scenen.dk indeholde forskelligt redaktionelt stof. Men det er hele tiden søgefunktionen, der er i centrum.

"Vores primære formål er at give publikum en hurtig vej til teaterbilletterne. Men vi vil også gerne inspirere, så de måske får lyst til også at se nogle andre forestillinger," siger Christina Krøll.

ADMINISTRATIV LETTELSE

En af de største forhindringer for at skabe den optimale teaterportal er, at der ikke findes én central billetoperatør for

teatrene. Nogle teatre bruger forskellige eksterne operatører og sælger også selv, mens andre kun sælger billetter selv. Men det håber Christina Krøll, at teaterportalen kan være med til at ændre på.

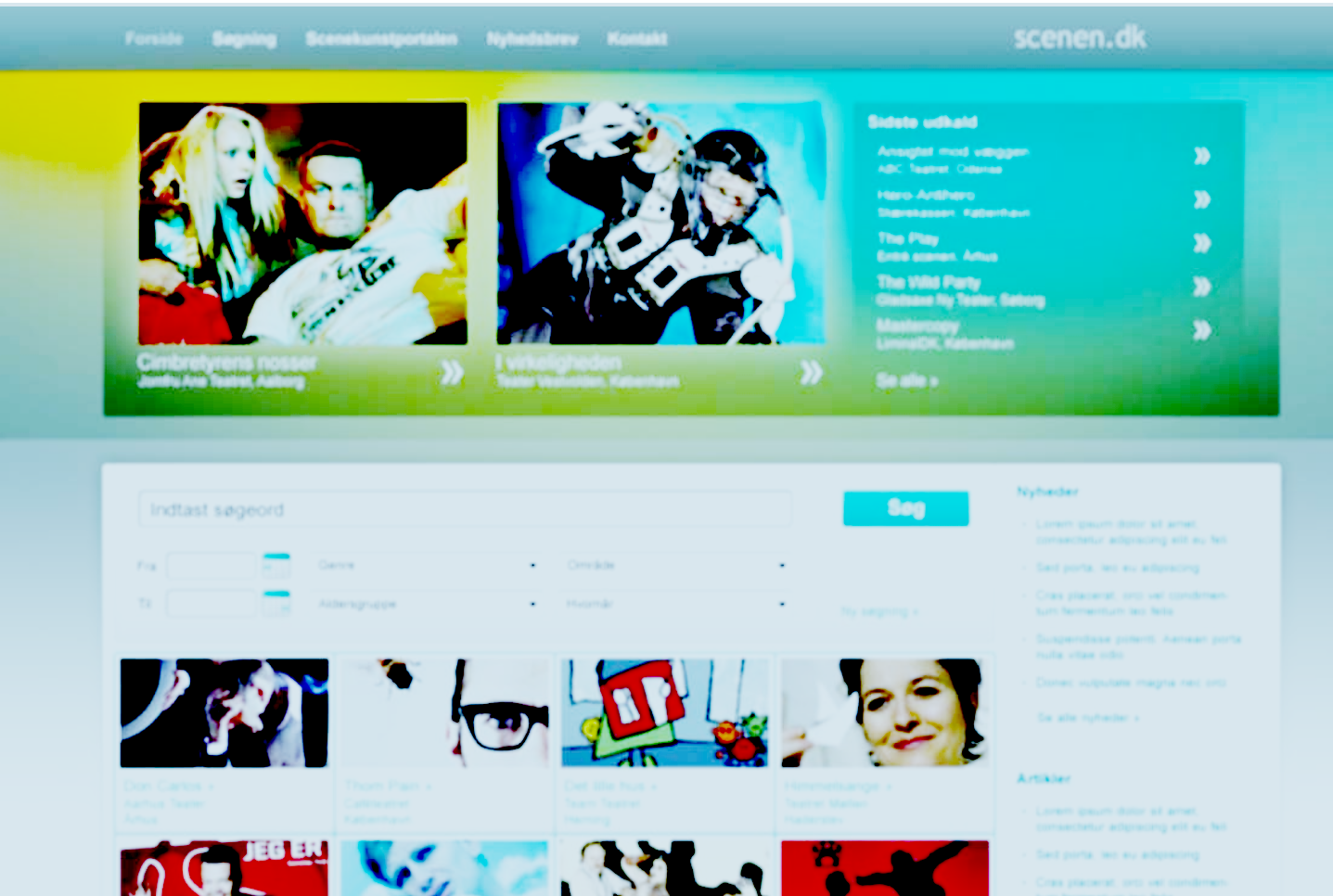
"Det landskab, vi ser lige nu, er jo et billede af, at der ikke tidligere har været noget landsdækkende samarbejde om markedsføring og billetsalg. Jeg håber, at portalen bliver en saltvandsindsprøjtning til teaterbranchen, som ser, hvor meget man kan få ud af at lave fælles løsninger – for publikums skyld."

En anden udfordring, som teaterbilletter.dk har skullet løse, er, hvordan man får samtlige teaterproducenter til at lægge oplysninger om deres forestillinger ind på portalen. De skal nemlig i forvejen bruge tid på at lægge ind på alle de hjemmesider osv., de bruger i forvejen – og så kommer her endnu en.

"Der var da også flere, der sagde, at de først gad begynde at gøre det, når portalen havde vist sit værd. Men vi har fået dem overbevist om, at det er vigtigt, at alle er med, og det er lykkedes os at gøre det meget let for dem at aflevere oplysningerne," siger Christina Krøll.

Teaterbilletter.dk har ud over selve portalen skabt en slags centraldatabase, hvor teatrene skal aflevere oplysningerne, og som er i stand til både at modtage og aflevere oplysninger fra andre databaser. På sigt kan det betyde, at teatrene kun afleverer oplysningerne ét sted, nemlig i centraldatabasen Tereba, som så kan sende dem videre til alle de steder, der er relevante for det enkelte teater.

"På sigt kan det blive en kæmpe administrativ lettelse, særligt for de mindre teatre. Men det tager nok et par år at få det op at køre på den måde."

VI SKAL IKKE KÆMPE MOD HINANDEN

En af teaterbilletter.dk's hovedformål er med portalen at skabe et fælles ansigt for dansk teater udadtil.

"Vi er gode til at markedsføre den enkelte forestilling, og en del bruger også ressourcer på at markedsføre deres sted: teater, scene og så videre. Men vi er rigtig dårlige til at stå sammen om at markedsføre branchen. Og det er der jo andre brancher, som har meget mere tradition for, f.eks. filmbranchen. Men vi skal blive bedre, så vi kan få mere synlighed og gennemslagskraft," siger hun og tilføjer:

"Teatrene er ikke hinandens konkurrenter. Hvis man ser en god forestilling ét sted, genererer det mere billetsalg, fordi man så gerne ser teater igen. Lidt ligesom når alle køkkenforretninger ligger på den samme gade. Teatret er derimod i konkurrence med alle de andre tilbud, der kæmper om at tage folks tid. Samtidig kan portalen i så strenge tider, som vi har lige nu, måske være med til at holde liv i så mange scener som muligt, fordi især mange af de mindre teatre vil få gratis markedsføring og på sigt forhåbentlig også blive lettet i administrationen."

Scenen.dk er gratis for teatrene at være på, og det er ikke muligt at købe sig til ekstra omtale. Alle forestillinger omtales lige meget og får lige stor synlighed på hjemmesiden. ■

OM SCENEN.DK

Da man med formidlingsordningen besluttede at nedbringe prisen på teaterbilletter opfordrede politikerne til et initiativ med fælles markedsføring, så publikum fik et overblik over udbuddet af teater, priser og rabatter.

Kunststyrelsen har igangsat scenekunstportalen og efter en udbudsrunde udpeget teaterbilletter.dk til at stå for det.

Portalen støttes på finansloven med 850.000 kr. til igangsætning og 500.000 kr. om året i de kommende tre sæsoner til driften. Desuden har teaterbilletter.dk investeret en del af sin egenkapital i projektet

Der bliver i øjeblikket indgået en række samarbejdsaftaler med eksterne leverandører af indhold til portalen, bl.a. hjemmesiden Kultunaut, ITI og Teater 1. Der er også planer om et samarbejde med Gyldendal om forlagets Teaterleksikon.

Scenen.dk følges af en landsdækkende referencegruppe.

SÅ LÆNGE DET GAVNER BRANCHEN

ARBEJDSLØSE KVINDelige SKUESPILLERE SKAL IKKE FORVENTE EN SÆRLIG HJÆLPENDE HÅND FRA ARBEJDSGIVERNE I FILM- OG TV-BRANCHEN. HENSYN TIL LIGESTILLING KAN TRUE DEN DANSKE KREATIVE SUCCES, LYDER FORKLARINGEN. MEN ARBEJDSGIVERNES ORGANISATION, PRODUCENTFORENINGEN, VIL GERNE KÆMPE FOR EN BARSELSORDNING FOR FREELANCERE.

Af Johan Seidenfaden

■ Hvis du er skuespiller i film-, tv- eller reklamebranchen, er du forhåbentlig en mand. Så tjener du nemlig sandsynligvis bedre, og dine arbejdsløshedsperioder er kortere. Det samme gør sig i mindre grad gældende for teaterbranchen, men arbejder du foran et kamera er lønforskellene ind i mellem enorme. Det viser undersøgelsen *Løn & Køn* fra 2007.

Klaus Hansen er netop blevet direktør i Producentforeningen, der holder til i en nedlagt skofabrik på Frederiksberg i store lokaler med højt til loftet. Her har man bemærket undersøgelsen, men det har – med Klaus Hansens ord – været sådan lidt 'hov, hvad er nu det her for noget'.

"Jeg vil sige, at de generelle reaktioner i branchen på den her undersøgelse har været, at kønsforskellene er drevet af historierne. Altså vi laver ikke dramatik, der tager køns-specifikke hensyn – og det uanset om det er kunstneriske eller kommercielle produktioner. Derfor er der ikke en stor opmærksomhed på kønsforskelle i branchen," siger han.

Både i film og tv-produktioner er der en svær overvægt af manderoller. Det er manuskriptforfatterne, der alene eller sammen med instruktør, producer og producenter udvikler historien og dermed også afgør, hvor mange mande- og kvinderoller, der optræder. Og den proces skal de have fuld frihed i, understreger Klaus Hansen.

"I Danmark har vi ikke kvoteordninger for, hvor mange kvinder, der skal skrives ind i historien, og jeg tror nok, at jeg på det her punkt vil være enig med Jytte Hilden i, at kvoter er for fisk og ikke for kultur. Vi skal ikke tilpasse historierne i forhold til en eller anden problemstilling. Der bliver lavet de historier, som folk gerne vil se."

Men folk har vel ikke et ønske om at se flere mænd end kvinder?

"Næ, men de historier, der bliver lavet, er dem, som folk gerne vil se. Udgangspunktet er historien, og de bliver til i en kreativ proces. Selvfølgelig er en del af den kreative proces en overvejelse af, hvilke historier, der kan sælges ind til en produktion – men jeg tror ikke, der er decideret kønsspecifikke overvejelser i det. "

KØNSPOLITIK ØDELÆGGENDE

"Der står også en masse arbejdsløse mænd. Der er generelt mange arbejdsløse skuespillere. Vores ønske er selvfølgelig at få meget mere produktion – det ville være skønt at lave mere dramatik, og det er en fornøjelse at både TV3 og SBS kaster sig ud i at lave mere dramatik, så vi samlet set kan øge volumen, og derved få flere af skuespillerforbundets medlemmer generelt i arbejde. Det er vi helt med på. En kønspolitik for det her vil være ødelæggende. Vi kan risikere at ødelægge noget af den kreative succes som dansk film og tv-dramatik har," siger Klaus Hansen.

Der ingen tvivl om, at kvindernes arbejdsløhedskø er længere. 'Løn & Køn' viser, at 54 procent af de adspurgte mænd helt undgik a-kasse-systemet i 2006 – det kunne kun 39 procent af kvinderne prale af. Samme år havde 9 procent af kvinderne modtaget arbejdsløshedsunderstøttelse i mere end 40 uger – det havde kun 3 procent af mændene. Og en længere arbejdsløhedskø hos kvinderne er også med til at presse lønningerne ned – det er nu engang sværere at forhandle løn med en lang kø af ledige bag dig.

Men 'Løn & Køn' peger også på, at mange kvinder føler sig

Der er generelt brug for mere dramatik, som så vil give mere arbejde til skuespillerne, mener Klaus Hansen, der fremhæver, at både TV3 og SBS har kastet sig ud i at lave tv-fiktion. Her ses Johannes Lilleøre og Ken Vedsegaard i 'Maj og Charlie'. Foto: Per Anesen/TV3

dårligere end mændene til at forhandle løn. Og det kan Klaus Hansen til en vis grad godt genkende.

"Jeg tror, det er en generalisering, men det er jo sandsynligvis rigtigt. Det er jo noget, man kender fra resten af samfundet, at kvinder har en anden tilgang til at forhandle løn. Det er ikke specielt for film- og tv-branchen. Men en tiltagende del af lønningerne bliver forhandlet via agenter, så spørgsmålet omkring kvinders forhandlingsevne bliver mindre og mindre aktuelt," siger han.

INITIATIV OMKRING BARSEL

Producentforeningen har taget initiativ på barselsområdet, der kan komme særligt kvinderne til gode. Ifølge Klaus Hansen har foreningen altid været åben for at diskutere barsel som led i overenskomstforhandlinger med Dansk Skuespillerforbund, og derudover har organisationen arbejdet aktivt for at ændre reglerne for Barsel.dk, således at også freelancere kan få gavn af ordningen.

"Vi har en freelancebranche her, og fordelene ved det er fleksibiliteten. Man kan hyre folk meget let, men man kan også fyre folk meget let. Eller man kan sige: Vi ansætter dig i tre dage eller tre måneder eller tre år – alt efter hvad behovet er. Det er vi rigtigt gode til i Danmark, men der skal være et system, der understøtter den fleksibilitet. Systemet er dagpenge, pension og så selvfølgelig en barselsordning.

Han vil dog ikke helt afvise, at der har været et hensyn til ligestilling med i overvejelserne:

"En del af vores medlemmers mellemledere er kvinder, så derfor har der også været et kønsperspektiv på ændringerne. Men arbejdsgiversynspunktet – at kunne bevare fleksibiliteten – er selvfølgelig det vigtigste for en arbejdsgiverorganisation."

DET VISTE LØN OG KØN

- I en tv-produktion på TV3 var der 21 roller til mænd og 12 til kvinder. Mændene fik i gennemsnit 8.538 kroner mere i honorar, når dagsgage og antal spilledage regnes sammen.
- I 27 spillefilm fra 2005 var der i alt 187 kvinderoller og 295 manderoller. Kvinderne fik i gennemsnit 33.806 kroner per film, mens mændene fik 46.453.
- 63 mandlige skuespillere i reklamebranchen delte i 2005 et samlet honorar på 9,4 millioner kroner, mens det samme antal kvinder måtte nøjes med 2,5 millioner.

“
I Danmark har vi ikke kvoteordninger for, hvor mange kvinder, der skal skrives ind i historien, og jeg tror nok, at jeg på det her punkt vil være enig med Jytte Hilden i, at kvoter er for fisk og ikke for kultur. ”

Klaus Hansen, direktør i Producentforeningen

MANGE KVINDELIGE PRODUCERE

Klaus Hansen sidder et øjeblik og læser i hovedkonklusionerne fra 'Løn & Køn', som han har liggende foran sig på bordet.

"Jeg bliver lidt irriteret over den her, siger han og læser op: 'De fleste medlemmer angiver, at faglige kvalifikationer kun har en mindre betydning for lønfastsættelsen'. Det fatter jeg simpelthen ikke. Du kan ikke tillade dig i en kommerciel produktion ikke at have det faglige som udgangspunkt. Du skal have en person, der er castet til rollen, og vedkommende skal selvfølgelig være fagligt kvalificeret til at varetage rollen. Alt andet er kommercielt selvmord. Så jeg forstår den simpelthen ikke. Jeg tror, der er noget psykologi i det her svar. "

Men hvad kan det være, som skuespillerne tror, der bliver lagt mere vægt på?

"Jamen, det kan jo være netværk. Hvis man kender nogen, der kender nogen. Hvis du har fem skuespillere, der kæmper om en rolle, så har den, der kender produceren eller casteren måske – og uagtet køn – en bedre chance. Og det er jo selvforstærkende, uanset om man er mand eller kvinde, at hvis man ikke er kendt eller har netværket, så er man en lille smule bagud på point. "

Er mændene bedre til at netværke?

"Det ved jeg sgu ikke. Når man kigger rundt, så ser man kvinder alle steder ligesom man ser mænd alle steder. Der sidder også mange kvinder i fremtrædende producerroller i produktionsselskaberne. Både på Nordisk Film og M&M Productions er der flere kvindelige producere. Kvinder har måske ikke en ligeså fremtrædende position, men de er der langt hen af vejen," siger Klaus Hansen. ■

Denne artikel er den fjerde i en serie interviews med arbejdsgivere og andre såkaldte 'gatekeepere' om ligestilling i branchen.

Klaus Hansen,
 direktør i Producentforeningen.

KLAUS HANSENS RÅD TIL KVINDELIGE SKUESPILLERE

KLØ PÅ

- Få etableret netværket. Producenterne går ud og ser alle typer teater for at finde nye talenter og nye ansigter. Producenter har selvfølgelig et behov for noget 'kendthedsfaktor', men de har jo også behovet for at finde det nye talent. Og det behøves ikke nødvendigvis at være helt unge. Men det er i hvert fald kønsafhængigt.

KIG ANDRE STEDER

- Generelt er der jo inden for oplevelsesøkonomien hele tiden tiltag for at lave forskellige crossover-tiltag mellem genrer. Hvad er sammenhængen mellem computerspil og spillefilm? Hvad er muligheden for at bruge film og computerspil i undervisning? Så man ser, at skuespillerfagligheden bliver brugt i andre fag. Det kan jo brede jobmulighederne ud – for både mænd og kvinder. Men det er nok først og fremmest en opgave for Skuespillerforbundet at udvikle disse nye jobmuligheder.

Christina Krøll, sekretariatsleder i teaterbilletter.dk.

Foto: Brita Fogsgaard.

MF Mogens Jensen, Kultur- og medieordfører for Socialdemokraterne.

Foto: S-Pressesite

VEDVARENDE KRITIK AF BILLET-BESPARELSE

BÅDE TEATRE, OPPOSITIONEN OG TEATEREKSPERT KRITISERER KULTURMINISTERIETS MILLIONBESPARELSE PÅ STØTTE TIL TEATERRABATTER – OG IKKE MINDST MÅDEN, DEN ER GENNEMFØRT PÅ. NU ER MINISTEREN KALDT I ÅBENT SAMRÅD.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

Kulturminister Carina Christensen bliver nu tvunget til at forklare forløbet omkring besparelsen på 7 procent på billettilskudsordningen. Det er socialdemokraternes kulturordfører Mogens Jensen, der har kaldt ministeren i samråd om den overraskende besparelse, der ramte teatrene i 12. time - lige før sæsonprogrammerne gik i trykken.

Besparelsen er et led i en generel besparelse på erhvervsstøtteordninger, som blev vedtaget med finansloven. Men først i marts fortæller Kulturministeriet, hvor besparelsen rammer.

"Vi fik først besked om besparelsen, da vi havde lagt sidste hånd på vores sæsonprogram og var klar til at gå i trykken med det. Vi mister 1,2 mio. kr. i tilskud til billetter i 2009/2010, så det har jo en vis betydning for billetpriserne," siger Christina Krøll, der er sekretariatsleder i teaterbilletter.dk, der står for billetsalget for mere end 70 teatre.

Det har bl.a. betydet, at priserne på billetter til skoler og institutioner er blevet sat op, og at antallet af billetter, der kan gives rabat til, bliver begrænset.

"Det går i særlig grad ud over de nystartede teatre, og det er primært børne- og familieteatre, fordi de forholdsmæssigt får mindre i billettilskud. Dermed belønner man ikke nye succesfulde initiativer. Og det er ellers penge, som er givet utrolig godt ud," siger Christina Krøll.

Også Københavns Teater får i næste sæson beskåret deres tilskud til publikumsrabatter – fra 18 mio. til 16,7 mio. kr. – og også her vil det ramme det unge publikum, har teaterorganisationen udtalt.

Christina Krøll har sendt et åbent brev til kulturministeren og bedt hende genoverveje besparelsen og samtidig bedt om et møde med ministeren.

"Men det er ikke lykkedes mig at få det endnu," siger Christina Krøll, der dog på mail har fået meddelelse om, at besparelsen er etårig og altså kun rammer sæsonen 2009/2010.

UDEMOKRATISK

Ifølge lektor Stig Jarl, der bl.a. forsker i teaterpolitik på Københavns Universitet, er den økonomiske besparelse ikke det værste ved denne sag.

"Det værste er, at alle demokratiske og forvaltningsmæssige mekanismer er sat ud af kraft. Hverken finanslovsforslaget eller loven indeholdt et ord om besparelser på billetformidling," siger han.

Finansloven indeholder en generel besparelse på erhvervsstøtteordninger. Ifølge Stig Jarl havde alle andre ministerier udpeget konkrete områder, hvor besparelsen skulle ramme, men for Kulturministeriets vedkommende var det et samlet uspecifiseret beløb.

"Arbejdet med at finde ud af, hvordan besparelsen skal være, starter i november 2007. Ministeriet har altså et helt år til at beslutte sig. Min påstand er, at man har besluttet at spare på billetformidling. Men man ved, at det vil udløse et politisk ramaskrig, og derfor lader man være med at sige noget under forhandlingerne. I stedet udmelder ministeren bare besparelsen senere. Det er dybt kritisabelt, og de partier, der har stemt for

loven og for billetformidlingsordningen, må føle sig dybt røvet,” siger Stig Jarl, der yderligere er bekymret over det signal, der ligger i, at hele besparelsen ligger på billetformidling.

”De erhvervsstøtteordninger, som er blevet ramt af besparelsen, er ifølge et notat fra Økonomi- og Erhvervsministeriet ordninger, som tiden er løbet fra – altså noget, der er under afvikling. Derfor kan man frygte, at kulturministeren er ude efter at nedlægge ordningen. Og det er altså ikke noget, en minister skal bestemme. Det er noget Folketinget skal bestemme,” siger han.

Billetformidlingsordningen, som vi kender den i dag, blev indført i 2005. ■

Da Sceneliv gik i trykken, var der endnu ikke fastsat en dato for det åbne samråd om sagen.

DET SKAL MINISTEREN SVARE PÅ

S-kulturdorfører Mogens Jensen har bl.a. bedt ministeren svare på følgende:

- De nøjagtige beløb som spares på billettilskudsordningen.

Om det er korrekt at den konkrete besparelse på billettilskuddet hverken er omtalt i regeringens finanslovsforslag eller den vedtagne finanslov, hvorfor det altså ikke har været muligt for de omhandlede teatre og organisationer at reagere eller indrette deres virksomhed på besparelsen.

Hvordan ministeren kan begrunde at billettilskuddet er at betragte som erhvervsstøtte og ikke kulturstøtte

- Om det ikke er et problem – bl.a. af hensyn til EU-bestemmelserne om det indre marked – at omtale kulturstøtte som erhvervsstøtte.

Hvorfor der skæres ned på billettilskuddet til børn og unge, frem for at besparelsen fordeles bredt ud over kulturministeriets budget

FILM-UNDERHOLDNING

STORE AMERIKANSKE FILMSELSKABER SATSER MASSIVT PÅ 3D-FILM. EN NY OG BEDRE VARIANT AF PRINDELTE MENINGER OM, MEN NU ER ET PAR HÅNDFULDE DANSKE BIOGRAFSALE I STAND TIL AT VISE FILM I 3D. MENNESKER AF KØD OG BLOD FÅR PREMIERE TIL DECEMBER. NEMLIG JAMES CAMERONS 'AVATAR'.

Af Jacob Wendt Jensen Foto: UIP og Fox

MED NYT PERSPEKTIV

SCIPPET MED 3D-BRILLER DER BLEV OPFUNDET I 50'ERNE. HVOR STORT FÆNOMENET BLIVER, ER DER DET NYE FORMAT. DE TRE DIMENSIONERS AFGØRENDE PRØVE BLIVER, NÅR DEN FØRSTE STORE FILM MED

■ Manden bag animationsfilm som for eksempel 'Shrek'-serien er ikke i tvivl.

"Om fem til syv år vil alle film fra Hollywood være i 3D."

Sådan lyder beskeden fra Jeffrey Katzenberg, der leder animationsafdelingen hos Dreamworks i Hollywood.

"3D er virkelighed. Det er fedt, og det er kommet for at blive," lød det endvidere fra den amerikanske filmboss på en stor amerikansk filmmesse i april måned.

I øjeblikket er der 2.100 sale i USA, der kan vise 3D-film, og målet er at nå op på 8.000 i løbet af de næste halvandet år, så to 3D blockbuster-film kan få premiere side om side og blive vist selv i de mindre byer.

GOD DYBDEEFFEKT

De første tal fra USA viser, at publikum er meget interesseret i fænomenet, selv om man stadig skal have briller på i biografen, som man havde det i 50'erne. For eksempel blev sidste års 'Beowulf' vist i en 3D udgave i USA parallelt med den almindelige udgave, som vi kunne se i de danske biografer.

Kun 20 procent af filmkopierne var i 3D, men i den første weekend hentede man hele 40 procent af omsætningen på filmen fra 3D biograferne. Der var også god gang i kasseapparaterne til 'Journey to the centre of the Earth' i august måned sidste år. Filmen fik premiere i 3D i mere end 1.000 amerikanske biografer ud af de knap 4.000, hvor den alt i alt blev vist i premiereugen.

'Monsters vs. Aliens' tjente også 58,2 mio. dollars ind på de første tre dage i biografen og det har givet 3D et godt ry som moneymaker.

Nysgerrig efter at se nærmere på det nye fænomen tog jeg selv i Imperialbiografen med tre børn på henholdsvis 13, 10 og 4 år for at se 'Monsters vs. Aliens' og jeg må sige, at dybdeeffekten er god. Bedre end i den lille revival, 3D fænomenet havde først i 80'erne i de danske biografer, og meget bedre end de forskellige forsøg, der har været i fjernsynet med gamle klassikere fra 50'erne og julekalendere.

Den lille pige på fire år synes filmen kom for tæt på og ville have brillerne af midtvejs. De to store drenge synes dybdeeffekten var meget cool, men det var ikke sådan, at de talte om det resten af dagen. Filmens indhold var stadig det vigtigste for dem, så alt i alt var vi afmålt glade og godt underholdt.

BILLETPRISEN STIGER 25 KR

Gratis er det heller ikke at se film i 3D. De danske biografer har været tilbageholdende med at investere i udstyret, fordi de vil have filmselskaberne til at betale noget af prisen.

I øjeblikket arbejder man for at få så mange danske biografer som muligt gjort digitale. Det vil sige gjort dem i stand til at vise film, hvor filmen er en digital fil i stedet for en rulle af celluloidfilm. Moderniseringen er dyr og kun 13 ud af 400 sale – det vil sige godt tre pct. af de danske biografer – har i øjeblikket udstyr til at vise film digitalt, hvilket er en forudsætning for at vise film i tre dimensioner.

Dette og foto på foregående side er fra 3D animationsfilmen 'Ice Age 3'. Foto: Fox

At gøre en biografsal digital koster omkring trekvart mio. kr. Når det er gjort, kræver det yderligere en mindre investering på godt 100.000 kr. at gøre klar til 3D visninger

Hvem skal så betale for den investering? Regningen bliver ind til videre skubbet videre til publikum, der betaler i anledning af nyhedens interesse. Prisen for en billet stiger nemlig med 25 kr. pr. stk. De 15 kroner fordeles mellem filmdistributøren (typisk de store amerikanske selskaber) og biograferen akkurat som resten af billetprisen fordeles. De sidste 10 kr. går direkte til 3D-brillen, som man kan tage med hjem og genbruge en seks-syv gange.

NORDISK FILM I FRONT

I Danmark har biografejerne og filmudlejerne opført sig tøvende overfor digitaliseringen og 3D muligheden. Kim Pedersen, formand for Danske Biografer, anbefaler ligefrem sine medlemmer at holde hesten, fordi han er bange for, at det udstyr, der fås i øjeblikket, ikke er godt nok.

Han mener, at de amerikanske filmproducenter bør betale investeringen. Eller i hvert tilfælde får man en billigere løsning, hvis de danske biografer står sammen, men det kan være svært, når forbrugerne efterspørger at se filmene 'som man kan i USA'.

Derfor rykkede Nordisk Film da også med 3D udstyr i Imperial og Palads i København, BioCity i Odense, BioCity i Århus og BioCity i Ålborg. Nordisk film ejer cirka halvdelen af landets biografsæder. Ud over hos Nordisk film kan man se 3D-film i Klovborg, Viborg og Sønderborg, hvor tre lokale

udbydere er gået i front. Også før Nordisk Film kom med.

Adm. direktør John Tønnes fra Nordisk Film Biografer har ventet med at gå til biddet, til han kunne få en økonomisk aftale med distributørerne og de laves stadig kun fra 3D-film til 3D-film.

"Vi sagde fra overfor at vise 'Bolt' i 3D i vores biografer i marts måned, og det tror jeg har fået filmudlejerne til at forstå, at biograferne også skal tjene penge på det her. Vi har længe forhandlet med hver enkelt udlejer op til hver enkelt mulighed for en stor 3D premiere, og først med 'Monsters vs. Aliens' fik vi altså et gennembrud med Paramount. Det betyder ikke nødvendigvis, at Fox Films 'Ice Age 3' bliver vist i 3D, for her skal der en ny aftale til," siger John Tønnes, der godt kan forstå, hvis publikum står og tripper efter at komme til at se 3D på den nye digitale facon.

"Vi er enig med Kim Pedersen, formand for biograferne, når det gælder digitalisering. Her er det bedst at stå sammen, men derfor kan vi ikke lade være med at gå i udbrud med 3D, når der er penge at tjene. Sådan er det. Vi træder forsigtigt og tager langsomt varerne af den ny type ind i butikken, men hvis de sælger godt, så tager vi naturligvis flere ind," understreger Tønnes.

MÅSKE STORT GENNEMBRUD TIL JUL

I sin egenskab af festivaldirektør for CPH:PIX har Jacob Neiiendam set nærmere på mange af de nye film på 3D i udlandet, og han spår, at mediet først for alvor slår igennem, når vi har set den første succes, der ikke er en animationsfilm.

"Jeg så 'Beowulf' i 3D, og selv om det ikke er nogen særlig god film, så imponerede 3D effekterne mig ret meget. En flyvetur med en drage er bare mere spektakulær, når man bliver suget ind i filmen af de tre dimensioner. Den ultimative prøve på det nye digitale 3D kommer, når den første seriøse film med rigtige skuespillere får premiere. Det er James Camerons 'Avatar' i slutningen af året. Men uanset om Cameron laver en god film, så er jeg sikker på, at 3D er kommet for at blive i afdelingen for larmende underholdningsfilm. På den anden side, så er 3D nok ikke påkrævet til et kammer-spil med to skuespillere, så de almindelige film vil overleve," vurderer Neiiendam.

John Tønnes fra Nordisk Film deler ikke Jeffrey Katzenbergs jublende begejstring for 3D mediet.

"En stribe filmtitler kan sælge rigtig meget ekstra i 3D, men mit skud er, at vores forretning vokser et sted mellem 10 og 20 procent på 3D-film. Vildere bliver det formentlig ikke," siger John Tønnes.

Foto fra Monsters vs Aliens 2. Foto: UIP.

"Katzenberg har jo mange film i 3D, han skal sælge, så han er næppe særlig objektiv. Inden vi går helt 3D amok, så lad mig minde om, hvad en biografoplevelse i bund og grund går ud på. Det handler om at være fælles om noget og om for eksempel at tale med børnene undervejs i biografmørket og den slags. Når du har 3D-briller på, kan du kun se filmen og det bliver en art solooplevelse. En stribe filmtitler kan sælge rigtig meget ekstra i 3D, men mit skud er, at vores forretning vokser et sted mellem 10 og 20 procent på 3D-film. Vildere bliver det formentlig ikke," siger John Tønnes. ■

Forfatteren til denne artikel, Jacob Wendt Jensen, er filmjournalist og anmelder film for bl.a. BT og Berlingske Tidende.

Klovborg Kino i Midtjylland er en af de små danske biografer, der har været frontløbere og først vist film i 3D. Foto: Klovborg Kino.

BIOGRAFEN OM TI ÅR

Branchebladet Screen International sendte for nylig en reporter rundt i Hollywood for at spørge til, hvordan man så biografen om ti år. Her er et par af de trends, som industrien forudser.

- Vi vil se flere fysiske effekter a la 3D og for eksempel sound surround.
- Vi vil se en udvikling hen imod mindre sale med mere luksus og bedre servering
- Imax konceptet, som for eksempel Tycho Brahe Planetariet kører med, vil også få en større udbredelse.
- Evnen til at koncentrere sig hos os mennesker bliver dårligere, så film vil generelt blive kortere.
- Tiden mellem biografpremiere og dvd-premiere vil blive mindre, og markedet for film streamet eller downloadet over nettet vil stige.

3D FILM PÅ VEJ

2009

- Juli - Ice Age 3: Dawn of the Dinosaurs - fortsættelse til to ultrapopulære animationsfilm
- September - Up - animationsfilm fra Disney født hos Pixar
- November - A Christmas Carol - Jim Carrey lægger stemme til ny animationsudgave af gammel klassiker
- December - Avatar - James Cameron film om en soldat der rejser gennem tid og rum

2010 ELLER 2011

Alice in Wonderland • Cars 2 • The Dark Country • Final Destination 4 • Frankenweenie • Kung Fu Panda 2 • Piranha 3 D • Shrek 4 • Tin Tin • Toy Story 3

PLANLAGTE-REPREMIERER I 3D

Dawn of the Dead (2009) • Toy Story (2009) • Toy Story 2 (2010) • Skønheden og udyret (2010) • Tron (2011) • Lord of the Rings (2013) • The Two Towers (2014) • Return of the King (2015)

UDVIKLING AF DRAMATIK FOR BØRN

HAR DU LYST TIL AT UDFORDRE OG UDVIKLE DRAMATIK FOR BØRN OG UNGE. SÅ ER DRAMATIKER VÆKSTHUS 09-10 MED TITLEN 'FRIRUM FOR FORTSÆTTERE' MÅSKE NOGET FOR DIG. PROJEKTET HENVENDER SIG TIL ERFARNE TEATERFOLK, DER VIL ARBEJDE MED KONCEPTUDVIKLING, DRAMADESIGN OG AFPRØVNING AF FORSKELLIGE DRAMATIKERROLLER. MAN KAN PASSE SIT ARBEJDE SIDELØBENDE, MEN SKAL DOG KUNNE DELTAGE I ET FORLØB, DER OMFATTER OTTE SAMLINGER INKL. WORKSHOPS OG DELTAGELSE I DEN ÅRLIGE BØRNETEATERFESTIVAL.

FRISTEN FOR AT SØGE OM AT KOMME MED I DRAMATIKER VÆKSTHUS 09-10 ER DEN 25. MAJ. NÆRMERE OPLYSNINGER KAN FINDES PÅ WWW.DVHUS.DK.

MERE ROYALTY-SKAT TIL KUNSTNERE?

SKATTEMINISTERIET HAR SENDT ET LOVFORSLAG OM ARBEJDSMARKEDSBIDRAG I HØRING, SOM BETYDER EN ÆNDRING AF REGLERNE FOR BESKATNING AF ROYALTIES OG OPHAVSRETTLIGT BETINGEDE VEDERLAG. FORSLAGET BETYDER, AT DER SKAL BETALES ARBEJDSMARKEDSBIDRAG AF DISSE VEDERLAG. HIDTIL HAR DE VÆRET FRITAGET FOR BIDRAGET, FORDI VEDERLAGET IKKE ER FORBUNDET MED EN ARBEJDSINDSATS MEN VEDRØRER INTELLEKTUEL EJENDOMSRET, SOM ER KERNEN INDEN FOR DEN INTERNATIONALE OPHAVSRET.

DANSK SKUESPILLERFORBUND, DANSK MUSIKER FORBUND OG DANSK ARTIST FORBUND HAR I ET FÆLLES BREV BEDT PARTIERNES SKATTE- OG KULTURORDFØRERE GENOVERVEJE FORSLAGET, SOM VIL FORØGE BESKATNINGEN AF KUNSTNERNES OPHAVSRETSINDTÆGTER MED 4-5 PROCENT. DET VIL KOSTE EN TYPISK SKUESPILLER ELLER PLADEKUNSTNER FLERE TUSINDE KRONER OM ÅRET.

KUNSTNERORGANISATIONERNE SKRIVER, AT DE UDØVENDE KUNSTNERE GENERELT IKKE VIL FÅ GLÆDE AF SKATTEREFORMEN OG LEMPELSEN AF MELLEM- OG TOPSKATTEN MEN ALLIGEVEL BELASTES AF BL.A. GRØNNE AFGIFTER.

"VI UNDRER OS OVER, AT KUNSTNERNES SKATTEBYRDE FORØGES, NÅR MAN LEMPER DEN ØVRIGE BEFOLKNINGS SKATTETRYK," LYDER DET.

VISION OG KOMMUNIKATION

DSF'S BESTYRELSE HAR VEDTAGET EN VISION FOR FORBUNDETS ARBEJDE OG UDARBEJDET EN KOMMUNIKATIONSSTRATEGI FOR DE KOMMENDE ÅRS ARBEJDE MED KOMMUNIKATION TIL MEDLEMMER, OFFENTLIGHED OG BESLUTNINGSTAGERE.

Af Pia Møller Munksgaard, pmm@skuespillerforbundet.dk

Hvad er DSF's opgaver og hvor vil vi gerne hen? Det er nogle af de overvejelser, som bestyrelsen og sekretariatet har haft i forbindelse med fastlæggelsen af en vision for DSF i forlængelse af arbejdet med Strategi 2010.

Visionen skal være med til at sikre, at det daglige arbejde i bestyrelse og sekretariat hele tiden har det overordnede mål for øje. For at visionen ikke bare skal blive et stykke støvet papir i reolen, som findes frem ved festlige lejligheder, vil bestyrelsen bruge visionen meget aktivt i det løbende arbejde.

Bestyrelsen har også vedtaget en kommunikationsstrategi, som fastlægger politik og strategi for DSF's kommunikation til dels medlemmer, presse og beslutningstagere.

Formålet med kommunikationen er altid at understøtte forbundets arbejde og overordnede mål, som bl.a. er udstukket i visionen.

Strategien beskriver, hvordan vi kommunikerer i dag og peger også på en række initiativer, som i den kommende tid skal sættes i værk på kommunikationsområdet. Det gælder f.eks. en relancering af hjemmesiden www.skuespillerforbundet.dk og undersøgelse af medlemmernes tilfredshed med medlemsbladet Sceneliv. Det er også planen at udvikle nogle måder, hvor vi bedre kan måle på DSF's kommunikation i medierne.

Kommunikationsstrategien vil løbende blive revideret i takt med at samfundet, medievaner osv. ændrer sig – og dermed også behovene og kravene til DSF's kommunikation.

Både visionen og et uddrag af kommunikationsstrategien ligger på www.skuespillerforbundet.dk

DANSK SKUESPILLERFORBUNDS VISION ER:

- AT VÆRE DET UOMGÆNGELIGE FAGLIGE OG KUNSTNERISKE FÆLLESSKAB FOR PROFESSIONELLE KUNSTNERE INDEN FOR SKUESPIL, DANS OG OPERA
- AT VÆRE GARANT FOR FAGLIG KOMPETENCE, BÅDE HVAD ANGÅR MEDLEMMERNES OG FORBUNDETS ARBEJDE
- AT SYNLIGGØRE MEDLEMMERNES VÆRDI FOR SAMFUNDET OG BORGERNE, ØGE FORSTÅElsen FOR KUNSTENS BETYDNING OG PÅ DEN MÅDE SKABE BEDRE VILKÅR FOR MEDLEMMERNE.

ALT HVAD DU GIVER, FÅR DU TILBAGE

TEATRENE'S FORPLIGTELSE OVER FOR KLIMA OG BÆREDYGTIGHED VAR EMNET FOR JYTTE ABILDSTRØMS INDKALDELSE TIL KLIMAMØDE.

Af Stine Thomas Larsen, stl@skuespillerforbundet.dk Foto: Christian Gade Bjerrum

Kulturinstitutionerne har et ansvar over for klimaet. Derfor må de i deres teaterforestillinger tænke i mere bæredygtige produktioner. Men hvordan?

Spørgsmålet blev diskuteret på Jytte Abildstrøms klimamøde den 8. marts. 25 deltagere med rødder i teaterverdenen var mødt op denne weekenddag i Riddersalen for at blive udfordret og inspireret.

Formålet var at sætte spot på teatrenes forpligtelse overfor klimaet, diskutere og komme med forslag til, hvad kulturinstitutionerne kan gøre for at arbejde bæredygtigt.

HANDLING GIVER FORVANDLING

Jytte Abildstrøms engagement i klima og miljø er stort. Det er tydeligt, da Sceneliv tager en snak med hende om kulturinstitutionernes ansvar. At det nytter at handle, er hun ikke i tvivl om. Gennem et utal af teaterforestillinger, skæg og ballade er hendes faste mening om at behandle miljøet og hinanden ordentligt altid brændt igennem.

"Alt hvad du giver, får du tilbage," siger hun med stor indlevelse. For Jytte Abildstrøm er naturen en gave, vi skal værne om. Og hendes teaterkarriere har da også sit udspring i en forkærlighed for naturen.

"Grunden, til at jeg begyndte at spille børneteater i 1964, var Folkeeventyret, fordi naturen her spiller en vigtig rolle. Det er vigtigt at tage miljøet med i betragtning, og miljøet hænger sammen med kulturen," siger hun og fortsætter:

"I 1987 kontaktede Miljøministeriet os og spurgte, om vi ville være gesandter. Vi sagde 'Ja' og spillede Klods Hans som gadeteater, arrangerede foredrag og lavede en masse events samtidig med turneen. I 1993 blev vi opfordret til både at være sjove og vedvarende – og derfor tog vi det første store skridt og satte det, der i dag hedder Det Økologiske Inspirationshus, i gang."

På Riddersalen gøres der meget for at tænke i bæredygtighed. Ud over Det Økologiske Inspirationshus forsøger teaterfolkene at være bevidste omkring hele produktionen af forestillinger. Men der er stadig meget, der kan gøres, siger Jytte Abildstrøm.

MOTIVATIONEN KOM UDEFRA

Kulturinstitutionerne er så småt blevet mere bevidste omkring det vigtige i at tænke klima ind i arbejdet. Teatrene er blevet mere opmærksomme på, hvordan deres produktionsdel kan forbedres. Det gælder blandt andet på værksteder, systuer, på

Nogle af deltagerne i det første klimamøde i Riddersalen.

Mange spørger mig, hvordan kulturen og teaterverdenen forholder sig til miljøet. Derfor syntes jeg, det var vigtigt med et klimamøde for kulturinstitutionerne, og det er vidunderligt, at nogle pludselig viser interesse og siger, 'det må være nu,' siger Jytte Abildstrøm..

Foto: Riddersalen/presserum

kontorer, teatrets biler, vand, lys og varme.

Jytte Abildstrøms motivation til klimamødet opstod, da Henrik Christensen fra Folketeatret.dk kontaktede hende med spørgsmål som: "Hvad gør I på Riddersalen?" og "Hvordan kommer vi videre med omtanke for miljø og bæredygtighed?"

Den øgede interesse glædede Jytte Abildstrøm, der herefter tog initiativ til et klimamøde med fokus på kulturinstitutionerne.

"Mange spørger mig, hvordan kulturen og teaterverdenen forholder sig til miljøet. Derfor syntes jeg, det var vigtigt med et klimamøde for kulturinstitutionerne, og det er vidunderligt, at nogle pludselig viser interesse og siger, 'det må være nu,' siger Jytte Abildstrøm og fortsætter:

"Derfor kontaktede jeg Henrik fra Skuespillerforbundet, som syntes godt om ideen og var behjælpelig med mailadresser, så vi fik sendt invitationer ud. Jeg kontaktede Jørgen Steen Nielsen og Ejvind Larsen, og de sagde generøst ja til at komme og holde foredrag. Det blev en fantastisk inspiration."

HØJAKTUEL DEBAT

Ved klimamødet i Riddersalen og et opfølgende møde på Børneteaterfestivalen var fokus rettet mod kulturinstitutionernes ansvar, og de fremmødte teaterkollegaer var enige om, at de skal hjælpe hinanden.

For at sætte gang i dialog og handling holdt journalist og forfatter Jørgen Steen Nielsen i Riddersalen et sagligt foredrag om jordens tilstand med både facts og filosofiske tanker. Herefter var ordet frit for deltagerne, som kunne komme på banen med ideer til, hvordan man kan tænke klima ind i teaterarbejdet. Stemning var høj, men på samme tid alvorlig. Der blev lagt vægt på, at teatrene er forpligtet til at prioritere klimaproblematikker i deres forestillinger for på den måde at formidle miljø gennem teater. Journalist Ejvind Larsen sluttede af med et foredrag med tankevækkende oplysninger og opfordringer. Med FN's klimatopmøde i december var diskussionen aktuel. Der herskede en bred enighed blandt deltagerne om, at teatrene er nødt til at få øjnene op for at producere mere miljøvenlige forestillinger. Deltagerne mente blandt andet, at det fremover bliver en forudsætning for teatrene at have en klar

SÅDAN GØR DE PÅ FOLKETEATRET.DK

- Folketeatret.dk arbejder på at blive et bæredygtigt teater og har derfor tilsluttet sig FN's Global Compact, der er internationale og universale principper for menneskerettigheder, medarbejdere, miljø og antikorrupsion.
- Teatret gennemfører en reduktion af deres CO2-udslip på 10 procent frem til 2010. Teatret vil årligt følge op på de fastsatte mål og nøgletal, som hvert år bliver offentliggjort.
- Folketeatret.dk indfører en miljø- og klimaledelsesmodel for hele virksomheden, der fastlægger ansvar og kompetencer for miljø- og klimaengagementet. Endelig vil de opstille en række principper for miljøkrav, ansvarlighed og etik i forhold til leverandører.

miljøprofil for at modtage støtte fra det offentlige.

Der var opbakning til Jytte Abildstrøms mission om at få kulturinstitutionerne til at blive mere miljøbevidste på arbejdspladsen. Men det er en stor indsats, der venter.

"Jeg kan ikke være alle steder, men jeg kan være med til at sprede lysten. Det gælder om hele tiden at tænke det ind i sin dagligdag og få vendt stemningen. Så teaterfolkene ikke går og føler det som en straf, men i stedet som noget positivt," siger hun.

LØSNINGSFORSLAG

Forslag om miljøvenlige solceller og maling, madvarer, kostume- og scenematerialer, sparepærer, komposttoiletter, sortering af affald, genbrug og vigtigheden af at fjerne skruer fra dekorationer var til debat på klimamødet. Derudover var der forslag omkring teatrenes interne køb af computere, lyd- og lysborde, lamper og stof, som kan udskiftes til miljømærkede produkter.

"Det er vigtigt for os på teatrene at finde sammenhæng mellem det åndelige indhold og det fysiske forbrug. Vi må bevidstgøres om alt, hvad vi foretager os på værksteder, systuer, på scenen og på kontorerne. Vi må endevende hele vores produktionsapparat og i stedet få en mere bæredygtig produktion op at stå. Vi må gå sammen, og det skal være nu! Vi må få en fælles holdning og inspirere vores leverandører og kunstnere til at tænke miljø ind i deres arbejde, siger Jytte Abildstrøm." ■

KULTUREVENT TIL KLIMATOPMØDET

Fra klimamødet i Riddersalen kommer en samlet opfordring til alle kulturinstitutioner om at være synlige under FN's klimatopmøde i december med dans, musik, sang, optræden og god energi i gaderne.

KONFERENCE OM ÅBNE SCENER

HVORDAN KAN EN ÅBEN SCENE ORGANISERES, HVORDAN GØR MAN I DANMARK, OG HVORDAN GØR MAN I ANDRE LANDE? OG HVAD BETYDER RAMMERNE FOR DE KUNSTNERISKE PROJEKTER, DER SKAL LEVE I DEM?

DET ER NOGLE AF DE SPØRGSMÅL, SOM SKAL DRØFTES PÅ EN KONFERENCE OM ÅBNE SCENER, SOM UAFHÆNGIGE SCENEKUNSTNERE PLANLÆGGER DEN 4.-6. JUNI.

KONFERENCEN ER AFFØDT AF DEN AKTUELLE DEBAT OM DE FRIE PROJEKTER OG ÅBNE SCENER OG DEN ER TÆNKT SOM EN SALTVANDSINDSPRØJTNING I DEBATTEN. UAFHÆNGIGE SCENEKUNSTNERE ØNSKER AT UDVIDE DET DANSKE PERSPEKTIV PÅ MULIGE ORGANISATIONSFORMER FOR ÅBNE KURATEREDE SCENER.

PLANEN ER, AT BÅDE DANSKE OG UDENLANDSKE AKTØRER DELTAGER I KONFERENCEN, SOM KUN GENNEMFØRES, HVIS ORGANISATIONEN FÅR DE FORNØDNE MIDLER TIL FORMÅLET.

LÆS MERE PÅ WWW.SCENEKUNSTNERE.DK

FÅ HAR FORSIKRET HELBREDET

I FORHOLD TIL DEN GENERELLE BEFOLKNING ER DER MEGET FÅ SCENEKUNSTNERE, DER HAR TEGNET EN HELBREDS- ELLER SYGDOMSFORSIKRING.

Over en mio. danskere er i dag dækket af en privat sundhedsforsikring. Mange har forsikringen via deres arbejde, men der er også en del, der selv har tegnet forsikringen.

Selv om DSF's medlemmer i de seneste par år har haft muligheden for at tegne en billig helbredsforsikring i PFA Pension, er der kun 17 medlemmer, der har valgt at tegne forsikringen, fortæller Trine Andersen, der er kundefører i PFA Pension. Blandt alle PFA's kunder er der ca. 130.000, der har en helbredsforsikring.

"Der kan være mange årsager til, at så få skuespillere har tegnet forsikringen. Dels kan der være de økonomiske, at nogle kan have svært ved at finde de 100 kr. om måneden, som den koster. Der er nok også en del, der ikke ved, at vi tilbyder forsikringen, hvad den dækker og hvad den koster. Og endelig er der selvfølgelig også nogle, som af politiske årsager er imod private helbredsforsikringer," siger Trine Andersen og tilføjer:

"Jeg synes dog, tallet er bekymrende lavt set i forhold til, at skuespillere meget mere end andre faggrupper er deres egen lykkes smed. Utrolig få er fastansat, og hvis du ikke er 100 procent i orden fysisk, så er det svært at få et job. En helbreds-forsikring er langt mere relevant for en kunstner end for en funktionær, der er fastansat og arbejder fra 8 til 16 hver dag."

PFA's helbreds-forsikring koster 106,82 kr. om måneden – beløbet skal dog betales en gang om året, og derfor føles det

uden tvivl som en stor udskrivning for mange. Prisen er den samme uanset alder. Eventuelle børn under 18 år dækkes gratis, og for 98 kr. om måneden kan du også få din ægtefælle dækket af forsikringen.

Forsikringen dækker bl.a. forundersøgelse, behandling, operation og efterbehandling på privathospitaler og klinikker, kiropraktor, fysioterapeut, psykologhjælp og genoptræning. Den dækker *ikke* kroniske sygdomme opstået før forsikringen er tegnet, kosmetiske operationer, briller, tandbehandling og behandling i forbindelse med graviditet og fødsel.

PFA's tilbud om helbreds-forsikring til DSF-medlemmer er en del af en generel ordning for organisationer under FTF. ■

Du kan læse mere om helbreds-forsikringen på www.skuespillerforbundet.dk under Medlemstilbud og Tilbud og Rabatter.

FRIE PROJEKTER PÅ AVENY I 09-10

SLUTSTRAND. Foto Per Morten Abrahamsen

I DEN KOMMENDE TEATERSÆSON VIL EN RÆKKE AF DE FRIE TEATERPROJEKTER I KØBENHAVN SPILLE PÅ AVENY TEATRET, DER BLIVER FORLADT, NÅR TEATER CAMP X RYKKER TIL ØSTERBRO. DET LIGGER FAST, EFTER AT KØBENHAVNS TEATER HAR INDGÅET EN AFTALE MED MAMMUTTEATRET, SOM FÅR OPGAVEN MED AT ADMINISTRERE SÆSONEN 2009-2010 FOR DE PROJEKTSTØTTEDE TEATERGRUPPER, SOM VAR EFTERLADT UDEN EN STOR SCENE, EFTER AT DET LÅ FAST, AT TEATER CAMP X OVERTAGER KANONHALLEN FRA NÆSTE SÆSON. LØSNINGEN BETYDER, AT KØBENHAVNS TEATER DERMED STØTTER AVENY SOM ÅBEN SCENE MED 3,8 MIO. KR. TIL DEN BYGNINGSMÆSSIGE DRIFT. DESUDEN HAR KUNSTSTYRELSENS SCENEKUNSTUDVALG VALGT AT YDE EN EKSTRAORDINÆR DRIFTSSTØTTE PÅ 2 MIO. KR. TIL DEN ÅBNE SCENE.

AFTALEN ER BEGRÆNSET TIL NÆSTE SÆSON, SÅ DERMED ER DET IKKE NOGEN PERMANENT LØSNING PÅ DET PROBLEM, DE FRIE TEATERPROJEKTER STÅR MED. EN GRUPPE TEATERFOLK ARBEJDER DOG I ØJEBLIKKET PÅ AT SKABE EN LØSNING MED EN ÅBEN SCENE PÅ CARLSBERG-GRUNDEN I VALBY.

LÆS ALT OM GENERALFORSAMLINGEN

NÅR DU FÅR DETTE BLAD IND AF BREVSPRÆKKEN ER GENERALFORSAMLINGEN I DSF NETOP OVERSTÅET.

HVORDAN GIK DET MED FORMANDSVALGET DEN 3. MAJ?

HVAD VIL FORMANDEN?

HVEM BLEV ELLERS VALGT IND I BESTYRELSEN?

OG HVAD HAVDE MEDLEMMERNE PÅ HJERTE, DA DE MØDTE I DET GAMLE RADIOHUS?

SE HVEM DER BLEV VALGT PÅ HJEMMESIDEN OG LÆS MERE OM DET HELE I JUNI-NUMMERET AF SCENELIV, DER ER PÅ GADEN 15. JUNI.

Den Jyske Opera søger 1 scenetekniker og 1 belysningstekniker

- Du kan lide udfordringer og er vant til at tage ansvar
- Du har erfaring fra teaterbranchen og gerne turné
- Du kan både arbejde selvstændigt og indgå i de fælles opgaver i vores tekniske teams, hvor faggrænserne ofte er flydende
- Du kan holde hovedet koldt og humøret oppe i de ind imellem travle arbejdssituationer og du lægger ligesom vi vægt på et rart arbejdsklima

Stillingerne ønskes besat pr. medio juli 2009 eller evt. senere.
Løn efter overenskomst med TL.

Ansøgninger stiles til Teknisk chef Søren Holm og skal være Den Jyske Opera i hænde senest 1. juni 2009

Nærmere beskrivelse af stillingerne kan ses på www.jyske-opera.dk
For yderligere oplysninger: Kontakt teknisk chef Søren Holm

DEN JYSKE
OPERA

DANS I HALLERNE PÅ CARLSBERG

TIMEMAP#3 på Dansescenen. Foto: Søren Meisner

DEBATINDLÆG

SÅ ER DANSEMILJØET FOR ALVOR VED AT RYKKE IND I DANSEHALLERNE PÅ CARLSBERG. I SLUTNINGEN AF APRIL INDTOG DANSESCENEN DE NYE LOKALER MED DEN FØRSTE FORESTILLING, TIMEMAP#3, AF KOREOGRAFEN TINA TARPGAARD/RECOIL PERFORMANCE GROUP MED DANSERNE ANNA PEHRSON, LAURA LOHI OG KASPER RAVNHØJ.

19. MAJ HOLDER KUNSTRÅDETS SCENEKUNSTUDVALG EN DANSEKONFERENCE I DANSEHALLERNE. FORMÅLET ER AT DRØFTE VISIONER, MÅL OG STRATEGIER FOR DANSEOMRÅDET FREM TIL ÅR 2020.

DESUDEN VIL UNG DANSESCENES JUNIORKOMPAGNI FEJRE 10 ÅRS JUBILÆUM MED FORESTILLINGEN, 'ALICE' DEN 5. JUNI OG DEN 28.-29. JULI VIL DANSEHALLERNE I FORBINDELSE MED WORLD OUT GAMES FÅ BESØG AF DET AUSTRALSKE GÆSTESPIL, 'BRINDDABELLA', OG ENDELIG INDVIES DANSEHALLERNE HELT OFFICIELT MED ÅBENT HUS DEN 16. AUGUST.

SVAR TIL LITTEN HANSEN

I forrige nummer af Sceneliv beskrev Litten Hansen (LH) en række unøjagtigheder, der efter LH's mening havde været i en artikel, jeg havde skrevet om den såkaldte teaterrokade. For at det hele ikke skal fortabe sig i et stort røgslør, vil jeg igen slå min artikels hovedindhold fast:

Det er rigtigt, at Teater Camp X har overtaget og lukket Kanonhallen.

Det er rigtigt, at det er helt uden fortilfælde, at et stort etableret teater går ind og lukker et velfungerende alternativt spillested, for selv at overtage lokalerne.

Det er rigtig, at denne manøvre ikke kunne finde sted, medmindre bl.a. Kalejdoskop/Kanonhallens bestyrelsesformand LH, sagde god for det.

Det er rigtigt, at LH for første øjeblik planen blev offentlig kendt, har erklæret, at hele "rokaden" ville blive til en stor fordel for alle i det københavnske teaterliv.

Det er rigtigt, at planerne med Pakhus 11 som en del af erstatningen for Kanonhallen er faldet til jorden.

Det er rigtigt, at det alternative, københavnske teaterliv ikke kan fungere optimalt, før der er fundet en seriøs permanent erstatning for Kanonhallen.

Og endelig er det rigtigt, at jeg ikke forestiller mig, at det er et enkelt menneske, der har udtænkt og gennemført dette kulturdrab. Derfor nævner jeg også omhyggeligt både Martin Tulinus, Københavns Teater og Københavns Kommunes Kulturudvalg som de øvrige involverede. ■

Claus Flygare

TJEK OPSLAGSTAVLEN

HAR DU NOGLE OPLYSNINGER, DU GERNE VIL DELE MED KOLLEGERNE. PÅ OPSLAGSTAVLEN PÅ WWW.SKUESPILLERFORBUNDET.DK KAN DU GRATIS LÆGGE IKKE-KOMMERCIELLE FAGLIGE MEDDELELSER, MEDDELELSER OM AUDITIONS OG LIGNENDE.

DER ER OGSÅ MULIGHED FOR AT ANNONCERE MED F.EKS. SOMMERHUSE, LEJLIGHEDER OSV. DET KOSTER 100 KR. PLUS MOMS FOR MEDLEMMER. HVIS DU SAMTIDIG ANNONCERER I SCENELIV ER ANNONCEN PÅ OPSLAGSTAVLEN GRATIS.

RUNDE FØDSELSDAGE

Kirsten Olesen, 60 år	10. maj	Bende Harris, 70 år	23. maj
Christa Buckhøj, 80 år	11. maj	Lone Rode, 75 år	29. maj
Kirsten Jensen Holm, 60 år	11. maj	Palle Granhøj, 50 år	30. maj
Iben Wurbs, 60 år	15. maj	Ina-Miriam Rosenbaum, 50 år	11. juni
Ole Meyer, 50 år	15. maj	Lotte Heise, 50 år	12. juni
Birgit Conradi, 70 år	20. maj		

NYE STUDERENDE OPTAGES PÅ MASTER

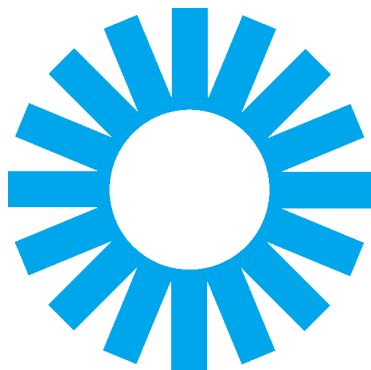
DPU UDBYDER NU IGEN SIN MASTERUDDANNELSE I DRAMA- OG TEATERPÆDAGOGIK I SAMARBEJDE MED KØBENHAVNS UNIVERSITET OG AARHUS UNIVERSITET. DER ER FRIST FOR AT SØGE IND I STARTEN AF JUNI, OG DE NYE STUDERENDE BEGYNDER TIL SEPTEMBER.

MASTERUDDANNELSEN KVALIFICERER DE STUDERENDE TIL AT UNDERVISE SAMT PLANLÆGGE, VURDERE OG EVALUERE EGEN OG ANDRES PÆDAGOGIK PÅ OMRÅDET. DE KVALIFICERES OGSÅ TIL AT YDE KONSULENTBISTAND INDEN FOR DRAMA/TEATER/PÆDAGOGIK.

MASTEREN HENVENDER SIG TIL UNDERVISERE, KONSULENTER O.LIGN., SOM UNDERVISER I DRAMA OG TEATER PÅ FORSKELLIGE TYPER UDDANNELSESINSTITUTIONER OG PRIVATE ORGANISATIONER OG VIRKSOMHEDER.

FOR AT BLIVE OPTAGET, SKAL MAN MINDST HAVE EN BACHELOR- ELLER PROFESSIONSBACHELORUDDANNELSE. MEN DER BLIVER LØBENDE DISPENSERET FOR PROFESSIONELT UDDANNEDE SKUESPILLERE, INSTRUKTØRER OG SCENOGRAFER. MAN SKAL DOG MINDST HAVE TO ÅRS ERHVERVSERFARING.

LÆS MERE OM MASTERUDDANNELSEN PÅ WWW.DPU.DK/TEATER-DRAMA

FERIE OG DAGPENGE

Hvis du har været ledig i en periode i det forløbne år, har du optjent feriedagpenge, som du kan bruge, når du holder ferie i dette ferieår. FTF-A har netop udsendt besked til alle om, hvor mange feriedage med feriedagpenge, man har ret til i det ferieår, der startede 1. maj.

GODE RÅD OM ANSØGNING OM FERIEDAGPENGE

- Du kan først få feriedagpenge, når du har brugt egne optjente feriepenge fra evt. arbejdsgivere, du har været ansat hos.
- Hvis du er ledig, når du holder ferie, skal jobcenteret have besked om, at du holder ferie senest 14 dage før ferien starter.
- FTF-A skal senest have besked om ferien dagen før din første feriedag. Har du søgt om feriedagpenge i rette tid måneden før din ferie, behøver du ikke gøre yderligere.
- Du kan søge om feriedagpenge via Tast Selv på FTF-A's hjemmeside www.ftf-a.dk. Du skal bruge dit cpr-nummer og den pinkode, du har fået tilsendt. Får du problemer, så kontakt FTF-A på 70 13 13 12.

Der er særlige regler for nyuddannede, der er optaget i a-kassen på baggrund af deres uddannelse. Kontakt FTF-A eller læs mere på www.skuespillerforbundet.dk under Faglig service.

FÅ EN ANNONCE I SCENELIV

FÅ DIT BUDSKAB UD TIL HELE SCENEKUNSTBRANCHEN MED EN ANNONCE I SCENELIV.

VI HAR HELE TIDEN SÆRLIGE FAVORABLE TILBUD TIL DE ANNONCØRER, DER BINDER SIG FOR FLERE ANNONCER AF GANGEN. RING TIL REDAKTIONEN OG HØR, HVAD VI KAN TILBYDE. DU KAN OGSÅ SENDE EN MAIL TIL TF@SKUESPILLERFORBUNDET.DK ELLER PMM@SKUESPILLERFORBUNDET.DK.

Spring festival 2009

KØBENHAVN
13. – 20. maj

**INTERNATIONAL SCENEKUNST
FOR BØRN OG UNGE**

WWW.SPRINGFESTIVAL.DK BILLETTER 38 77 38 88

esterskov Bogføring

v/ Michael Vesterskov Kristensen
Tlf.: 26 16 98 70

Mail: info@v-bf.dk
Web.: www.v-bf.dk

Bogføring og årsregnskaber udarbejdes

SOMMER MIDT I KØBENHAVN

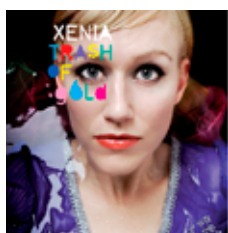
I rolig gade lige ved Skt. Hans Torv udlejes 4 værelses møbleret lejlighed på 109 kvm i perioden 6.juni-25.juli. 4. sal, masser af lys, 4 sengepladser fordelt på 2 værelser, køkken/alrum, stue, toilet/bad, altan med sol det meste af dagen. Internet, vaskemaskine, opvaskemaskine, stor grøn og børnevenlig gård og søde naboer. Pris pr uge: 3000 kr.

Henvendelse: Signe Skov 61 30 20 16 / skovsigne@hotmail.com

BERLINER LEJLIGHED

Udlejes: Lys 4. sals lejlighed på 50 m², lige midt i centrum af Kreuzberg 36. Indeholder: 2 vær, spisekøkken, karbad, vaskemaskine og Internet. Udlejes billigt i kortere eller længere perioder.

Henvendelse: Rasmus Munch / munch.rasmus@gmail.com

XENIA "TRASH OF GOLD"

NY CD UDE NU !

www.myspace.com/xenialachnielsen

KONCERT 30.MAJ KL. 21.00
PÅ KØBENHAVNS MUSIKTEATER PLEX

**SCENEKUNSTENS
UDVIKLINGSCENTER**
Odsherred Teaterskole

VIL DU INSTRUERE?

VIL DU FORSTÅ MERE AF
ISCENESÆTTELSENS
PARAMETRE?

3 MODULER I ISCENESÆTTELSE

v./ VIBEKE WREDE

SAMLET PRIS FOR ALLE 3 MODULER:
KR. 5.000,-

PRISEN ER INKL. EGET VÆRELSE OG
GOD MAD

SE MERE PÅ
WWW.NYSCENEKUNST.DK

... fordi leg spiller en rolle

Improvisationstræning med Pernille Sørensen
www.playandact.dk - tlf. 21 81 67 76

SCENEKUNSTENS UDVIKLINGSCENTER

Odsherred Teaterskole

**ALLE KURSER OG
WORKSHOPS ER INKL. EGET
VÆRELSE OG MAD FRA
RESTAURANT ANNEBERG**

**17.05.09 - 22.05.09 BRECHT - SANG OG
FORTOLKNING**

v./ SONJA KEHLER, PRIS: KR. 2.000.-

18.05 - 22.05 TV/FILM,

v./ JØRN FAURSCOU PRIS: 2.500.-

22.05 - 24.05 ISCENESÆTTELSE MODULERNE 1

V./VIBEKE WREDE PRIS: 1800

25.05 - 29.05 STEMME KURSUS

v./ NADINE GEORGE PRIS KR. 2500.-

**27.05-29.05 OG 02.06-06.06 EXPRESSION AND
CREATIVITY**

v./ P. OERTEL OG N. SPANIER PRIS 1.500.-

**03.06 - 05.06 OG 22.06 - 23.06 ARBEJDSMILJØ
UDDANNELSEN 1 OG 2**

v./ PHILLIP MALECHYN

05.06 - 07.06 ISCENESÆTTELSE MODULERNE 2

v./ VIBEKE WREDE PRIS: 1800

**12.06 - 13.06 INTRO TIL KULTUR- OG
OPLEVELSESØKONOMIEN**

v./ CHRISTIAN JANTZEN PRIS: KR. 1500.-

17.06 - 21.06 ISCENESÆTTELSE MODULERNE 3

v./ VIBEKE WREDE PRIS: 2500

**17.06 - 19.06 MENTAL STYRKETRÆNING FOR
SCENEKUNSTNERE**

v./ KOLJA RIEFFESTAHL OG JOHANNES MANNOV

24.06 - 28.06 OPERA MESTERKLASSE

v./ ELISABETH MEYER-TOPSØE PRIS: 3.500.-

20.07 - 27.07 SOMMERHØJSKOLEN - BØRN GRATIS

KR. 2.500.- FOR VOKSNE

24.08 - 28.08 THE POWER OF THE PUPPET

v./ NEVILLE TRANTER 2.500.-

02.09 - 11.09 SOMMERKOLE IMPROVISATION,

v./ KEITH JOHNSTONE, (VENTELISTE)

**SE MERE PÅ
WWW.NYSCENEKUNST.DK**

SCENEKUNSTENS UDVIKLINGSCENTER
ODSHERRED TEATERSKOLE
PRÆSENTERER

KUNST OG KULTUR LEDERUDDANNELSEN

KOMPETENCEGIVENDE
DELTIDSUDDANNELSE

Det kunstneriske og
kulturelle område ændrer sig
– kravene til lederskab og
kompetenceudvikling vokser.

Ansøgningsfrist
d. 15. juni 2009

Ansøgningsskema og
oplysninger på
tlf. 5993 1009 eller
www.kunstdiplom.dk

University College
SJÆLLAND

**KUNST & KULTUR
DIPLOMUDDANNELSERNE**
Scenekunstens Udviklingscenter

SOMMERHUS PÅ BORNHOLM UDLEJES

Hyggeligt hus på 85 m² i Bølshavn nær
Svaneke - og ca. 150 m til havet, udlejes i
hele juni måned samt 9/8-30/9.

2 værelser m. 4 sovepladser, køkken, stue,
brændeovn, tv, opv.+vaskemaskine.
Stor have.

Pris: 4000,-kr. pr. uge - inkl. forbrug.

Henvendelse:
Søren Hauch-Fausbøll
Tlf.: 21 61 29 62 eller
hauchproduction@mail.dk

HUSK TRÆNINGEN

LØBENDE TRÆNING I DSF HVER
FORMIDDAG FRA TIRSDAG TIL FREDAG

■ STEMME/SANG

■ SKUESPIL

■ KROPSVEDLIGEHOLEDSE

■ FILM/ARBEJDE FORAN KAMERA

LÆS MERE PÅ
WWW.SKUESPILLERFORBUNDET.DK
UNDER EFTERUDDANNELSE

SOMMERHUS NÆR SKAGEN UDLEJES

Totalrenoveret husmandssted på 124 m²,
ligger ud til åbne marker og 2 km fra van-
det udlejes på ugebasis. Brændeovne /
vaskemaskine og tørretumbler.

Pris kr. 3.000,- pr. uge inkl. forbrug.

Henvendelse:
Torben Sekov. Tlf.: 40 11 60 46

SCENELIV

udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 10 gange årligt. Oplag: 3300 eks. - Abonnement: 425 kr. p.a.

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund

Sankt Knuds Vej 26,

1903 Frederiksberg C.

Telefon: 33 24 22 00

Fax: 33 24 81 59, man.-fre. 9-12 og 13-15.

dsf@skuespillerforbundet.dk

www.skuespillerforbundet.dk

Artikler, læserbreve o.lign. sendes til:

pmm@skuespillerforbundet.dk

Redaktion: Pia Møller Munksgaard,

Henrik Petersen (ansv.).

Tryk: KLF Grafisk Hus. Design: bilgravbilgrav.

ANNONCEPRISER OG FORMATER (b x h)

Helside annonce	(170 x 270)	kr. 9.000
2/3 side annonce	(170 x 192)	kr. 6.000
1/2 side annonce	(170 x 133)	kr. 5.000
Top-annonce	(170 x 60)	kr. 2.000
VISITKORT-annonce	(112 x 30)	kr. 600
Medlemsannoncer	(112 x 30)	kr. 300

Annoncemateriale skal afleveres reproklart, digitalt på CD eller mail i pdf-format. Alle priser tillægges moms og evt. farvetillæg.

Særlige annonceønsker:

Kontakt Tine Fangel - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE 2008/09

Henrik Petersen (formand)	44 44 99 24
Julie Carlsen	40 29 58 83
Peder Dahlgard	66 14 50 85
Christian Damsgaard	38 33 88 20
Ane Marie Fjelstrup	35 42 48 17
Rasmus Hammerich	40 71 29 87
Lars Hunniche	35 43 90 95
Joen Højerslev (suppleant)	32 55 93 99
Katja Elgaard Holm	26 14 41 18
Ann Eleonora Jørgensen	33 79 02 25
Laura Kold	51 92 11 04
Henrik Jandorf	30 23 44 32
Lars Lippert	21 48 06 12
Johannes Mannov	36 34 15 56
Ina-Miriam Rosenbaum	33 14 20 47
Jacob Stage	38 10 83 85

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Henrik Petersen

Direktør: Mikael Waldorff

Kommunikationschef: Pia Møller Munksgaard

Bogholder: Lis Jespersen

Regnskabsfører: Heidi Holm Madsen

Juridiske konsulenter: Maj Hagstrøm og

Nanna Klingsholm

Forbundsjurister: Berit Lassen (orlov), Magnus Homann

Poulsen, Charlotte Olsen og Anders Ingemann Johansen

Socialkonsulent: Nanna Møller

It-manager: Sengül Kaya (orlov)

Kursus- og Legatsekretær: Karin Iwersen

Sekretær for formand og direktør: Tine Fangel

Omstilling/Sekretær: Hanne Arlund

FILMEX' SEKRETARIAT

Sven Kromann-Rasmussen, Jette Rydder og

Kristine Staffeldt

OG ÅRETS REUMERT
GIK TIL...

Årets Forestilling: **'Breaking the Waves'** på Odense Teater.

Mandlige hovedrolle: **Jens Albinus** i 'Stuk' på Det Kgl. Teater.

Kvindelige hovedrolle: **Tammi Øst** i 'Ansigtet mod væggen' af Holland House og Café Teatret og 'Stuk' på Det Kgl. Teater.

Mandlige birolle: **Nicolai Dahl Hamilton** i 'Modern Life' på Café Teatret, 'Den politiske kandestøber' på Grønnegaards Teatret og 'Darwins Testamente' på Det Kgl. Teater.

Kvindelige birolle: **Birthe Neumann** i 'Håndværkerne' og 'Stuk' på Det Kgl. Teater.

Årets sanger: **Tina Kiberg** i 'Ragnarok' på Den Ny Opera og 'Wozzeck' på Det Kgl. Teater.

Årets instruktør: **Jacob F. Schokking** for 'Ansigtet mod væggen' og 'Mand møder kvinde: teori og praksis' på hhv. Café Teatret og Kaleidoskop.

Årets scenograf: **Marco Arturo Marelli** for 'Rosenkavalieren' på Det Kgl. Teater.

Årets dramatiker: **Christian Løllike** for 'Kosmisk Frygt eller den dag Brad Pitt fik paranoia' på Aarhus Teater.

Årets børneforestilling: **'Historien om en mor'** af Corona la Balance og Figura Ensemble.

Årets opera: **'Rosenkavalieren'** på Det Kgl. Teater.

Årets musikteater/show: **'69 – en rockteaterkoncert'** på Holbæk Teater.

Årets store, lille forestilling: **'Klumpfisken'** på Teater Får302

Årets danseforestilling: **'Labyrint'** på Dansk Danseteater.

Desuden modtog kongelig solodanser **Silja Schandorff** Bikubens Hæderspris 2009. Og der blev uddelt talentpriser til følgende: Audun Iversen, Carsten Svendsen, David Danholt, Det Unge Danse-kompagni v/ Marie Brolin-Tani, Ene Øster Bendtsen, Line Mørkeby, Marie Dalsgaard, Petrea Søe, Stefania Omarsdottir og Özlem Saglanmak.

ROSENKAVALEREN. Foto: Miklos Szabo

BREAKING THE WAVES. Foto: Odense Teater

LABYRINT. Foto: Nelson Smith

ANSIGTET MOD VÆGGEN . Foto: Thomas Petri

DEADLINE SCENELIV I JUNI: 20. MAJ

Foto: Henning Hjørth

SCENEKUNST I BØRNEHØJDE

AT ARBEJDE SOM HUSKUNSTNER MED TEATER, DANS OG SANG I SKOLER OG INSTITUTIONER ER FOR EN GRUPPE SCENEKUNSTNERE ET GODT SUPPLEMENT TIL DET KUNSTNERISKE ARBEJDE. I SCENELIV I MAJ KAN DU MØDE EN DANSER OG EN SKUESPILLER, DER BEGGE HAR FÅET MEGET UD AF AT UNDERVISE OG FORMIDLE KUNST I BØRNEHØJDE.

EFTERUDDANNELSE

STUDIETUR TIL EDINBURGH

Tag med Dansk Skuespillerforbund og Efteruddannelsen (Statens Teaterskole) på en forlænget weekendtur til Edinburgh Festival fra den 21. til den 24. august. Festivalen er en af de førende teaterfestivaler i verden med både et stort officielt program og en Fringe festival.

Programmet fastlægges først i marts måned. Fringe programmet kommer den 11. juni, men man kan være sikker på, at der vil være internationale forestillinger af høj kvalitet - et udpluk af nogle af de bedste forestillinger fra hele verden. Nogle er skabt til selve festivalen, og andre kommer som gæstespil. Man vil opleve unikke samarbejdsprojekter og konstellationer.

Derudover er der hver dag interessante samtaler/interviews med artisterne og kvalificerede journalister eller teater/danse-akademikere.

Vi satser på, at se tre forestillinger: en voksen forestilling, børneteater og en danseforestilling. Vi arbejder også på et møde med festivalens "bagmænd", og så skal vi naturligvis se på byen.

Turen koster 1000 kr. inklusiv flybillet, hotel, tre forestillinger og to publikumsamtaler.

Tilmedingsfrist den 4. maj på www.teaterskolen-efteruddannelsen.dk.

Se mere om afrejsetider og hotel på www.skuespillerforbundet.dk under Kursusoversigt

MASTER CLASS WITH WILLIAM ESPER

The Actors Association and the training department at the National Film School of Denmark proudly present a 6 day workshop with the legendary acting teacher William Esper.

The workshop is aimed for 18 professional actors and 9 directors and is held at The National Film School of Denmark from August 17th-22nd 2009.

Acting teacher William Esper established The William Esper Studio in 1965. The studio is dedicated to the work of Sanford Meisner and William Esper and the proposition that acting is a creative art and true excellence in its practice may only be achieved through total mastery of technical craft.

The Meisner Technique is considered one of the most effective process for teaching someone how to act nowadays. During the workshop actors and directors will work in groups with improvisational exercises and written texts to guide the director and actor to a full realization of self and the building of a truthful acting instrument.

The workshop will be held in English

Seminar leader is actress Sarah Boberg.

Read more about the master class and apply on this link:

http://efu.filmskolen.dk/kursusoversigt/master_class_with_william_esper

Tilmeldingsfrist: mandag d. 15. juni 2009.

SEBASTIANS MUSICAL

JERNBYRD

- sagaen om Danmarks sidste vikinger

MED:

LOUISE FRIBO

**GITTE NAUR, MAX HANSEN,
MORTEN ROSE OG MANGE FLERE**

INSTRUKTION:
SEBASTIAN

SENOGRAFI:
CATIA HAUBERG ENGEL

KOREOGRAFI:
JEANETTE BINDERUP-SCHULTZ

taastrup-teater.dk